

Lausunto

20.11.2025

Asia: VN/28836/2025

Lausuntopyyntö liikenne- ja viestintäministeriön asetusalunoksesta Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevistä maksullisista suoritteista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö VN/28836/2025 24.10.2025

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriön asetusalunoksesta Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevistä maksullisista suoritteista

Liikenne- ja viestintäministeriö on laittanut lausuntopalveluihin lausuttavaksi liikenne- ja viestintäministeriön asetusalunoksen Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevistä maksullisista suoritteista. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ihmettelee, ettei ole ollut lausuntopyynnön jakelussa mukana. SKAL kuitenkin esittää lausuntonaan seuraavaa.

Maksut sisältävään liitteeseen ehdotetaan kattavasti lähes kaikkiin suorittemaksuihin noin 10–30 % maksukorotuksia, yksittäisiin suoritteisiin tulisi tätä merkittävämpiä maksukorotuksia. Lisäksi asetuksen liitteeseen tehtäisiin lakimuutoksiin perustuvien uusien suorittemaksujen lisäyksiä ja yksittäisiä muita muutoksia sekä teknisiä tarkennuksia ja korjauksia.

Liikenne- ja viestintäviraston maksujen korotuksilla varmistettaisiin maksuperustelain mukainen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus.

Lausuntopyynnön perustelumuistion mukaan tieliikenteen maksulliset suoritteet olisivat suurelta osin samat kuin nykyisen asetuksen suoritteet. Suoritemaksuja korotettaisiin lähes kauttaaltaan. Lausuntopyynnössä todetaan, että tieliikenteen suoritteiden kustannusvastaavuus toteutui vuonna 2024 alijäämäisenä (95 %) ja kuluvan vuoden osalta ennakoidaan sen olevan 91 %, johtuen kustannusten kasvusta ja ennustettujen tuottojen laskusta vuoteen 2024 verrattuna. Ensi vuodelle ja tuleville lähivuosille kustannuksiin odotetaan merkittävää lisäystä. Maksuja on edellisen kerran laajemmin päivitetty vuoden 2022 alusta. Ensi vuoden kustannusvastaavuuden tarkentuvaksi ennusteeksi on arvioitu 100 %.

Perustelumuistion mukaan viraston maksullisen toiminnan tuotoilla varmistetaan kansalaisille ja muille toimijoille välttämättömien palveluiden tuotannon henkilöstö-, tietojärjestelmä- ja muut resurssit. Viraston toimintaympäristöön vaikuttaviksi muutoksiksi lausuntopyynnössä nostetaan erityisesti häiriöttömyyden, jatkuvuuden hallinnan ja varautumisen sekä kyberturvallisuuden kasvaneet vaatimukset, ja niiden edellyttämä lisäresursoinnin tarve. Nämä yhdessä mm. tekoälyn käyttöönoton kanssa lisäävät myös viraston tietojärjestelmien kehitystarpeita ja -panostuksia. Viranomaisyön kustannuksia lisäävät lausuntopyynnön mukaan myös lainsäädännöstä, EU-sääntelystä ja kansainvälisistä sopimuksista tulevat uudet tehtävät ja vaatimukset, jotka vaikuttavat lupien ja hyväksyntöjen käsittelyyn sekä valvontaan. Maksujen korotustarvetta on perusteltu myös yleisen tason mukaisilla palkankorotuksilla ja viraston käyttämien palveluntarjoajien kustannusten nousulla.

Samoin kuin Logistiikkayritysten Liitto, SKAL painottaa tehokkaan ja toimivan logistiikan kriittisyyttä Suomelle. Koronapandemia ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ovat entisestään korostaneet Suomen riippuvuutta kansainvälisistä markkinoista ja verkostoista, sekä sujuvien toimitusketjujen merkitystä Suomen kilpailukyvyille. Tuoreimman Logistiikkaselvityksen mukaan logistiikkakustannusten osuus bkt:sta vuonna 2022 oli 12,5 prosenttia, kun vuonna 2019 vastaava luku oli 10,7 prosenttia.

SKAL pitää sinänsä ymmärrettävänä periaatetta, jossa viranomaismaksujen perustana on 100-prosenttinen kustannusvastaavuus. SKAL kuitenkin pitää erittäin valitettavana sitä, että monet tieliikennettä koskevat maksut ovat nousemassa vuonna 2026 13-18 %. Maksutasojen korotusprosentti ylittää merkittävästi yleisen inflaation tai kuluttajahintojen nousuvauhdin.

SKAL toteaa, että henkilö- ja tavaraliikennelupaa koskevaan hakemukseen on lisätty erillinen sähköisen hakemuksen hinta, joka on sama kuin aiemmin lupahakemuksen hinta. Perinteisen lupahakemuksen hintaa on samalla korotettu tuntuvasti. SKAL katsoo, että näin ollen olisi ollut mahdollisuus hieman laskea sähköisen lupahakemuksen hintaa.

SKAL pitää kohdan 15.5 vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvää sisäisen pelastussuunnitelman tuntihintaa korkeana. Lisäksi SKAL pitää erityisen suurena kohdan 12.2 ”Lupatietoihin tehty korjaus,

(yksilöllisesti valmistetun ajoneuvon valmistenumero) tai muu ajoneuvotekninen lausunto”
korotusta 80 eurosta 250 euroon.

Lisäksi SKAL epäilee virhettä ammattimaiseen kuljettamiseen liittyvien maksujen osalta toteamuksessa, että Kohdan 14.11 vuosimaksua ei peritä liikenneluvan haltijalta. Ilmeisesti pitäisi olla kohdan 14.12 maksu.

SKAL pitää tärkeänä, että maksuihin liittyvä viranomaistoiminta, tietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen sekä viranomaisresurssien käyttö on mahdollisimman tehokasta, jotta vastaavilta maksutasojen kertaluontoisilta nousuilta voidaan tulevaisuudessa välttyä.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Anssi Kujala	Ari Herrala
toimitusjohtaja	edunvalvontajohtaja

Herrala Ari
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry